

Sygn. akt I C 1743/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 maja 2021 r.

Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ w Gdańsku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Marek Jasiński

Protokolant: Joanna Czyżewska

po rozpoznaniu 11 maja 2021 r. w G.

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P.

przeciwko P. S., T. S. i M. W.

o zapłatę

I. uchyla w całości nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym wydany przez Sąd Rejonowy Poznań S. w P. 20 września 2019 r. w sprawie o sygn. akt VII Nc 2294/19 i oddala powództwo;

II. zasądza od (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. na rzecz P. S. kwotę 7618 zł (siedem tysięcy sześćset osiemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;

III. zasądza od (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. na rzecz T. S. kwotę 5400 zł (pięć tysięcy czterysta złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt: I C 1743/20

UZASADNIENIE

Pozwem w postępowaniu nakazowym wniesionym dnia 12 sierpnia 2019 roku powódka (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. wniosła o zasądzenie od pozwanych: P. W., T. S. oraz M. W. solidarnie kwoty 59.137,07 złotych oraz zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu pozwu powódka powołała się na weksel gwarancyjny wystawiony dnia 18 lutego 2015 roku przez pozwaną P. W. oraz poręczony przez pozwanych T. S. oraz M. W.. Weksel własny został wystawiony na zabezpieczenie roszczeń powódki wynikających z umowy współpracy zawartej dnia 2 marca 2015 roku pomiędzy powódką a pozwaną P. W.. Powódka do pozwu przedłożyła oryginał weksla z dnia 18 lutego 2015 roku, deklarację wekslową, kopię umowy współpracy, faktury VAT oraz wezwania do wykupu weksla. Powódka wniosła o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym z weksla.

Nakazem zapłaty z weksla w postępowaniu nakazowym wydanym dnia 20 września 2019 roku w sprawie o sygnaturze akt VII Nc 2294/19 Sąd Rejonowy Poznań – Stare Miasto w P. nakazał pozwany: P. W., T. S. oraz M. W., aby w terminie dwóch tygodni od doręczenia nakazu zapłacili solidarnie na rzecz powódki (...) Sp. z o. o. z siedzibą w P. kwotę 59.137,07 złotych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 24 maja 2017 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 4.357 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 3.617 tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego albo w tym terminie wniesli zarzuty.

Od powyższego nakazu zapłaty pozwani: P. W., T. S. oraz M. W. wnieśli zarzuty dnia 14 października 2019 roku. Pozwani podnieśli zarzut niewłaściwości miejscowej Sądu oraz wnieśli o uchylenie nakazu zapłaty z dnia 20 września 2019 roku i oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie zwrotu kosztów procesu. Pozwani podnieśli, że powód nie udowodnił wysokości roszczenia, względnie zabezpieczenie należności powódki wynikających z umowy współpracy zawartej dnia 2 marca 2015 roku wekslem własnym in blanco było niedopuszczalne. Pozwani podnieśli także zarzut przedawnienia roszczeń powódki. W uzasadnieniu zarzutów pozwani zakwestionowali powództwo zarówno co do zasady, jak i wysokości. Pozwani podnieśli, że P. W. była zmuszona do wystawienia weksla własnego niepełnego, gdyż był to warunek obligatoryjny do zawarcia umowy współpracy. Ponadto pozwani zarzucili powódce, że w sposób nieprawidłowy dokonała inwentaryzacji zatowarowania sklepu po poprzednim ajencie. Pozwani zakwestionowali także przedłożone przez powódkę faktury VAT. Nadto pozwani wskazali, że umowa łącząca powódkę z pozwaną P. W. była w rzeczywistości umową o pracę. Pozwana przyznała, że oświadczeniem z dnia 18 czerwca 2015 roku, doręczonym powódce dnia 18 czerwca 2015 roku, złożyła wypowiedzenie umowy współpracy zawartej dnia 2 marca 2015 roku ze skutkiem natychmiastowym.

W odpowiedzi na zarzuty pozwanych, strona powodowa wniosła o utrzymanie w mocy nakazu zapłaty z dnia 20 września 2017 roku w całości oraz zasądzenie od pozwanych solidarnie zwrotu kosztów procesu. Powódka zaprzeczyła twierdzeniom pozwanych, że P. W. z powódką łączyła umowa o pracę, że pozwana nie zakupiła od powódki towarów opisanych fakturami przedłożonymi do pozwu, że powódka w sposób nieprawidłowy dokonała inwentaryzacji zatowarowania sklepu oraz że towar pozostały po rozwiązaniu umowy współpracy nie został rozliczony. Powódka ponadto wskazała, że ciężar dowodu wykazania nieistnienia zobowiązania wekslowego spoczywa na pozwanym. Powód w postępowaniu nakazowym z weksla nie jest zobowiązany do wykazywania istnienia zobowiązania zabezpieczonego wekslem. Powódka podniosła, że inwentaryzacja zatowarowania sklepu po ustaniu stosunku umownego nie została przeprowadzona, ponieważ pozwana P. W. wypowiedziała umowę ze skutkiem natychmiastowym, co uniemożliwiło jej zabezpieczenie towarów z krótkim terminem przydatności. Odnosząc się do kwestii rozliczenia stron powódka wskazała, że w trakcie obowiązywania umowy współpracy z dnia 2 marca 2015 roku, tj. od dnia 2 marca 2015 roku do dnia 18 czerwca 2015 roku, zobowiązania pozwanej P. W. wobec powódki wyniosły 1.306.471,30 złotych, natomiast wpłaty z tego tytułu wyniosły 1.247.334,23 złote. Powódka podniosła, że dokumenty wydanie zewnętrzne zwrot wskazują, ile towaru zdatnego do dalszej odsprzedaży przejęła spółka po zakończeniu współpracy. Inwentaryzacja jest jedynie przeprowadzana w celu weryfikacji, ile towaru faktycznie pozwana zwróciła powódce.

Postanowieniem z dnia 7 września 2020 roku w sprawie o sygnaturze akt VII C 1280/20 Sąd Rejonowy Poznań – Stare Miasto w P. stwierdził swą niewłaściwość i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu Gdańsk-Północ w Gdańsku.

Na rozprawie strony podtrzymały dotychczasowe stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. dnia 02 marca 2015 roku zawarła z P. W. umowę współpracy, na mocy której P. W. zobowiązała się do prowadzenia w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej, na własną rzecz i ryzyko, działalności handlowej i usługowej pod marką (...) oraz pod marką (...). (...) Sp. z o. o. była natomiast zobowiązana do przekazania ajentce wyposażony lokal handlowy, celem umożliwienia prowadzenia w nim własnej działalności. (...) Sp. z o. o. zobowiązała się pokrywać podstawowe koszty związane z funkcjonowaniem sklepu, w szczególności koszty czynszu najmu w stosunku do wynajmującego, koszty energii elektrycznej, koszty ubezpieczenia lokalu i wyposażenia oraz koszty monitoringu. (...) Sp. z o.o. była także zobowiązana do prowadzenia obsługi logistycznej sklepu w zakresie dostaw towarów, prowadzenia serwisu oraz obsługi informatycznej. W ramach prowadzenia sklepu pod marką (...) oraz (...) agentka zobowiązana była także do zamawiania i kupowania towarów oferowanych przez (...) Sp. z o.o. Dochodem ajenta z tytułu wykonywania umowy była marża detaliczna, wynikająca z różnicy pomiędzy ceną sprzedaży netto a ceną zakupu netto, powiększona o należne prowizje oraz inne wynagrodzenia i dopłaty. Zabezpieczeniem ewentualnych roszczeń (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. z tytułu wykonania umowy, w szczególności z tytułu ceny za sprzedane towary lub świadczone usługi okołohandlowe

był weksel własny niepełny wystawiony przez ajenta, poręczony przez dwie osoby fizyczne. Zgodnie z treścią umowy w dniu rozwiązania umowy współpracy agent zobowiązany jest zwrócić (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością sklep wraz z wyposażeniem oraz wszelkim innym mieniem należącym do Spółki.

Dowód: umowa współpracy z dnia 2 marca 2015 roku (k. 43-48).

Dnia 18 lutego 2015 roku P. W. wystawiła weksel własny gwarancyjny, który został poręczony przez T. S. oraz M. W. z podpisami notarialnie poświadczonymi.

Dowód: kopia weksla (k. 58) poświadczenie notarialne podpisów (k. 59-60).

Oświadczeniem wekslowym wystawca weksla P. W. oraz poręczyciele T. S. i M. W. upoważnili posiadacza weksla – (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. do wypełnienia weksla na kwotę wszelkich wymagalnych zobowiązań wobec (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością wynikających z umowy współpracy z dnia 2 marca 2015 roku, w szczególności z tytułu zakupu towarów handlowych lub świadczonych usług wraz należnościami ubocznymi. Posiadacz weksla ponadto został upoważniony do wypełnienia weksla, według własnego uznania, w zakresie daty i miejsca wystawienia, daty i miejsca płatności, nazwy i siedziby posiadacza jako remitenta oraz do opatrzenia weksla według własnego uznania klauzulą domicylu, bez protestu.

Dowód: oświadczenie wekslowe (k. 61).

P. W., w ramach prowadzonej we własnym imieniu działalności gospodarczej, zatrudniła na podstawie umowy o pracę T. S..

Dowód: przesłuchanie pozwanej P. W. (k. 254-256, 299-300), przesłuchanie pozwanego T. S. (k. 256, 300-302), dane ubezpieczenia (k. 294).

W trakcie prowadzenia działalności gospodarczej P. W. wykazywała sprzedaż i dostawę towarów podlegającą opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług oraz wykazywała przychów.

Dowód: Deklaracje VAT-7 (k. 263-275), (...) księga przychodów i rozchodów (k. 276-279, 288), rejestr VAT (k. 280-281, 289-290), rejestr zakupów VAT (k. 282-287, 292-293).

Oświadczeniem z dnia 18 czerwca 2015 roku P. W. wypowiedziała umowę współpracy zawartą dnia 2 marca 2015 roku ze skutkiem natychmiastowym. Oświadczenie zostało doręczone (...) Sp. z o. o. dnia 18 czerwca 2015 roku.

Dowód: oświadczenie o wypowiedzeniu umowy (k. 87).

Dnia 18 maja 2015 roku (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością wystawiła wobec P. W. fakturę VAT nr (...) z tytułu sprzedaży towarów w dniu 23 kwietnia 2015 roku na kwotę łączną 6.434,15 złotych oraz fakturę nr (...) na kwotę łącznie 15.917,80 złotych. Dnia 27 maja 2015 roku Spółka wystawiła fakturę VAT nr (...) z tytułu sprzedaży towarów w dniu 26 maja 2015 roku na kwotę łączną 6.670,73 złote oraz fakturę nr (...) z tytułu sprzedaży towarów w dniu 23 maja 2015 roku na kwotę łącznie 15.675,55 złotych. Dnia 3 czerwca 2015 roku Spółka wystawiła fakturę nr (...) z tytułu sprzedaży towarów w dniu 2 czerwca 2015 roku na kwotę łącznie 21.811,12 złotych. Dnia 12 czerwca 2015 roku (...) Sp. z o. o. wystawiła wobec P. W. fakturę VAT nr (...) z tytułu sprzedaży usług telekomunikacyjnych na kwotę 100 złotych. Dnia 30 czerwca 2015 roku Spółka wystawiła notę księgową nr (...) z tytułu rozliczenia sprzedaży pracy na kwotę 1.058,88 złotych. Dnia 07 lipca 2015 roku Spółka wystawiła wobec P. W. fakturę VAT nr (...) z tytułu opłaty za dzierżawę oprogramowania na kwotę 25,83 złote. Następnie dnia 18 grudnia 2015 roku (...) Sp. z o. o. wystawiła notę za opakowania nr (...) na kwotę 30 złotych. Dnia 11 kwietnia 2016 roku Spółka wystawiła fakturę VAT nr (...) na kwotę 46,75 złotych oraz dnia 21 lipca 2016 roku Spółka wystawiła fakturę VAT nr (...) z tytułu rozliczenia prowizji na kwotę 4,37 złotych.

Dowód: faktura VAT nr (...) (k. 37-38), faktura VAT nr (...) (k. 39-40), faktura VAT nr (...) (k. 41-42), faktura VAT nr (...) (k. 19-21), faktura VAT nr (...) (k. 15-18), faktura VAT nr (...) (k. 27), nota księgową nr (...) (k. 28), faktura VAT nr (...) (k. 33), nota za opakowania nr (...) (k. 34), faktura VAT nr (...) (k. 35), faktura VAT nr (...) (k. 36).

Pismem z dnia 9 maja 2017 roku (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością wezwała P. W., T. S. oraz M. W. do wykupu weksła z dnia 18 lutego 2015 roku w terminie do dnia 23 maja 2017 roku.

Dowód: przedsądowe wezwania do wykupu weksli (k. 11-13).

Po zakończeniu współpracy stron, P. W. przekazała zatowarowany sklep (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością. Inwentaryzacja końcowa nie została przeprowadzona w pierwotnie ustalonym terminie z uwagi na awarię drzwi. P. W. nie została powiadomiona o następnym terminie inwentaryzacji końcowej, nie został jej również przekazany protokół z inwentaryzacji.

Dowód: przesłuchanie pozwanej P. W. (k. 254-256, 299-300), przesłuchanie pozwanego T. S. (k. 256, 300-302).

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dowody z dokumentów w postaci: weksła z dnia 18 lutego 2015 roku, umowy współpracy z dnia 2 marca 2015 roku, oświadczenia wekslowego, faktur VAT załączonych do pozwu, przedsądowych wezwań do wykupu weksła, danych o ubezpieczeniu, oświadczenia o wypowiedzeniu umowy, deklaracji VAT-7, podatkowej księgi przychodów i rozchodów oraz rejestru VAT, a także w oparciu o dowód z przesłuchania pozwanej P. W. oraz T. S..

Sąd uznał za wiarygodne dowody z dokumentów w postaci: weksła z dnia 18 lutego 2015 roku, umowy współpracy z dnia 2 marca 2015 roku, oświadczenia wekslowego, faktur VAT załączonych do pozwu, przedsądowych wezwań do wykupu weksła, danych o ubezpieczeniu, oświadczenia o wypowiedzeniu umowy, deklaracji VAT-7, podatkowej księgi przychodów i rozchodów oraz rejestru VAT. Dokumenty te nie były kwestionowane przez strony w toku postępowania, a także nie budziły wątpliwości Sądu. Przedłożone przez strony dokumenty mają charakter dokumentów prywatnych w rozumieniu art. 245 k.p.c., a zatem stanowią dowód tego, że osoba, która złożyła podpis na dokumencie złożyła oświadczenie nim objęte.

Przechodząc do oceny dowodów z faktur przedłożonych przez stronę powodową, Sąd zwraca uwagę, że faktura także stanowi dokument prywatny w rozumieniu art. 245 k.p.c. Faktura VAT ma moc dowodową dokumentu prywatnego. Okoliczność, że istnieje obowiązek odzwierciedlenia w fakturze przez podatnika zobowiązanego do jej wystawienia, rzeczywistego zdarzenia gospodarczego, z którym właściwe przepisy podatkowe wiążą obowiązek zapłaty określonego podatku, nie rodzi domniemania prawdziwości danych zawartych w fakturze. Wobec faktury nie ma zastosowania przepis art. 244 § 1 k.p.c. Tym samym w ocenie Sądu faktury przedłożone przez powódkę nie stanowią dowodu wykazującego fakt poniesionych przez nią szkód na skutek braku zabezpieczenia przez pozwaną P. W. towarów z krótkim terminem przydatności. Faktury przedłożone przez powódkę stanowią li tylko dowód tego, że powódka sprzedała pozwanej określone w fakturach towary za określoną kwotę, przy czym nie oznacza to, że stan odzwierciedlony w fakturach jest zgodny ze stanem rzeczywistym.

W ocenie Sądu także przedłożone przez powódkę dokumenty wydanie zewnętrzne zwrot nie wykazują faktycznego zatowarowania sklepu w dniu rozwiązania umowy współpracy zawartej dnia 2 marca 2015 roku, tj. dnia 18 czerwca 2015 roku. Dokumenty te stanowią wprawdzie dowód wydania towaru, to jednak z ich treści nie wynika, jaki konkretnie towar został pozwanej wydany. Wbrew stanowisku powódki, przedłożone faktury oraz dokumenty WZ nie wykazują faktu stanu zatowarowania sklepu w dniu jego przekazania przez pozwaną. Takim dowodem byłby dopiero protokół z inwentaryzacji, którego jednak, mimo zarzutów strony przeciwnej, powód do akt sprawy nie złożył.

Sąd uznał za wiarygodny dowód z przesłuchania stron przeprowadzony z ograniczeniem do przesłuchania pozwanych. W ocenie Sądu relacja pozwanych była spójna, spontaniczna, zaś z jej treści można wysnuć logiczne wnioski. Dowód z

przesłuchania stron, zgodnie z art. 299 k.p.c. służy wyjaśnieniu faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, jeżeli po wyczerpaniu środków dowodowych lub ich braku pozostały niewyjaśnione fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. W niniejszej sprawie istotnym dla rozstrzygnięcia faktem, nie wyjaśnionym za pomocą zaoferowanych przez strony dowodów z dokumentów, był stan zatowarowania sklepu w dniu jego przekazania powódce. Pozwani zgodnie wskazali, że inwentaryzacja stanu zatowarowania sklepu w dniu jego wydania pozwanej P. W. była przeprowadzona w sposób nieprawidłowy, gdyż towar znajdujący się na stanie sklepu nie był policzony precyzyjnie. Nadto pozwani wskazali, że pierwotny termin inwentaryzacji końcowej po rozwiązaniu umowy współpracy został odroczony z uwagi na awarię drzwi. Pozwani nie zostali zawiadomieni o następnym terminie inwentaryzacji. Sąd ma także na uwadze, że w zgromadzonym materiale brak jest dowodu wskazującego na fakt przeprowadzenia inwentaryzacji końcowej sklepu, a także wykazu towaru, którego termin przydatności, na skutek rozwiązania umowy przez pozwaną P. W., upłynął. Mając na uwadze wiarygodne przesłuchanie pozwanych i brak innych dowodów, Sąd uznał, że w dniu przekazania sklepu przez pozwaną P. W. powódce był on zatowarowany, co miało decydujące znaczenie dla rozstrzygnięcia.

Powództwo podlegało oddaleniu w całości.

W pierwszej kolejności należy Sąd poddać pod rozwagę podniesiony przez pozwanych zarzut braku zamiaru zaciągnięcia zobowiązania wekslowego. Pozwani podnieśli, że wystawienie weksla gwarancyjnego niepełnego w chwili wystawienia było wymuszone na P. W. przez powódkę. Zdaniem Sądu okoliczność taka nie miała miejsca w niniejszej sprawie. Zwrócić należy uwagę, że w postępowaniu nakazowym z weksla obowiązuje odwrócona reguła rozkładu ciężaru dowodu. Wierzyciel wekslowy nie jest bowiem zobowiązany do wykazywania istnienia wiarygodności zabezpieczonej wekslem gwarancyjnym. Ciężar dowodu, że weksel in blanco wypełniony został w sposób sprzeczny z porozumieniem, spoczywa na dłużniku wekslowym, który zarzut podniósł. Pozwani nie wykazali, aby P. W. była zmuszona do wystawienia weksla gwarancyjnego przez powódkę. Pozwani nie przedstawili żadnego dowodu wskazującego na brak po ich stronie zamiaru zaciągnięcia zobowiązania wekslowego. Okoliczność, że warunkiem zawarcia umowy współpracy z dnia 2 marca 2015 roku było wystawienie weksla niepełnego w chwili wystawienia na zabezpieczenie ewentualnych roszczeń powódki, nie może sama w sobie stanowić o wymuszeniu przez powódkę na pozwanej wystawienia tego weksla. Obrót gospodarczy charakteryzuje się swobodą zawierania oraz negocjowania umów. Tym samym uzależnienie przez powódkę zawarcia umowy współpracy od wystawienia weksla gwarancyjnego nie narusza zasady swobody umów. Zważyć należy, że pozwana wyraziła zgodę na zabezpieczenie roszczeń powódki wynikających z wykonania umowy współpracy poprzez wystawienie weksla gwarancyjnego. Brak jest w zgromadzonym materiale jakiegokolwiek dowodu wskazującego na kwestionowanie tego postanowienia umownego przez pozwaną na etapie negocjowania umowy współpracy. Wobec powyższego, zarzut braku zamiaru zaciągnięcia zobowiązania wekslowego przez pozwany uznać należy za bezzasadny.

Kwestią sporną w niniejszej sprawie było wypełnienie weksla gwarancyjnego wystawionego dnia 18 lutego 2015 roku niezgodnie z deklaracją wekslową. Pozwani bowiem nie podnosili zarzutów przeciwko ważności weksla, zaś Sąd z urzędu także tego rodzaju uchybień nie stwierdził. Tym samym spór między stronami dotyczył stosunku podstawowego, jakim była umowa współpracy zawarta dnia 2 marca 2015 roku.

Oceniając dopuszczalność podnoszenia przez dłużnika wekslowego zarzutów wynikających ze stosunków osobistych łączących remitenta z wystawcą weksla zwrócić należy na treść art. 10 oraz 17 Prawa wekslowego. Zgodnie z art. 10 wobec posiadacza weksla nie można zasłaniać się zarzutem wypełnienia weksla in blanco niezgodnie z zawartym porozumieniem, chyba że posiadacz nabył weksel w złej wierze albo przy nabyciu weksla dopuścił się rażącego niedbalstwa. Zgodnie natomiast z art. 17 Prawa wekslowego osoby, przeciw którym dochodzi się praw z weksla, nie mogą podnosić wobec posiadacza weksla zarzutów opartych na stosunkach osobistych z wystawcą weksla lub poprzedni posiadaczami, chyba że posiadacz nabywając weksel, działał świadomie na szkodę dłużnika. Celem wskazanych przepisów jest ochrona obrotu wekslowego. Należy jednakże mieć na uwadze, że sytuacja dłużnika wekslowego zależy od tego, czy odpowiada on wobec pierwszego wierzyciela (remitenta), czy też wobec kolejnego wierzyciela wekslowego (kolejnego nabywcy weksla). W odniesieniu do remitenta odpowiedzialność dłużnika jest o tyle łagodniejsza, że może on bez żadnych ograniczeń powołać się na zarzuty tzw. subiektywne, w tym przede wszystkim związane ze stosunkiem podstawowym. Przy wekslu niepełnym w chwili wystawienia (in blanco) istotne

znaczenie ma zarzut wypełnienia niezgodnie z treścią łączącego strony porozumienia wekslowego (por. wyr. Sądu Najwyższego z dnia 9 lutego 2005 r., II CK 42604, LEX nr 147229). Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy, stwierdzić należy, że podnoszone przez pozwanych zarzuty ze stosunku podstawowego są dopuszczalne. Powódka – (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. jest bowiem pierwotnym wierzycielem wekslowym (remitentem).

Rozważając zarzuty ze stosunku podstawowego podniesione przez pozwanych w pierwszej kolejności należy dokonać charakteru zobowiązania łączącego powódkę z pozwaną P. W.. Pozwani bowiem podnieśli, że w rzeczywistości strony łączył stosunek pracy. Pozwani podnieśli, że w rzeczywistości P. W. była podporządkowana powódce, zaś jej swoboda jej działalności gospodarczej miała charakter iluzoryczny. Zarzut ten uznać należy za bezzasadny. Zgromadzony materiał dowodowy jednoznacznie wskazuje, że pozwana P. W. nie była zatrudniona przez powódkę w oparciu o umowę o pracę. Pozwana P. W. oraz pozwany T. S. zgodnie wskazali, że pozwany był zatrudniony przez pozwaną na podstawie umowy o pracę, ponadto z dokumentu przedstawionego przez pozwanych w postaci danych ubezpieczenia jednoznacznie wynika, że T. S. pozostawał z P. W. w stosunku pracy. Wyłączało to zakwalifikowanie stosunku prawnego łączącego powódkę z pozwaną jako stosunku pracy. Okoliczność, że pozwana była związana ofertą sprzedaży przygotowywaną przez powódkę, nie oznacza, że pozwana wykonywała pracę pod kierownictwem powódki. Z ustalonego stanu faktycznego wynika, że pozwana miała swobodę w liczbie zatrudnianych osób, a w szczególności prowadziła działalność handlową we własnym imieniu i na własnych rachunek. Ponadto pozwana była obowiązana do pobierania i wpłacania na rachunek właściwego (...) podatku od towarów i usług. Okoliczności te jednoznacznie wskazują, że stosunek łączący strony nie zawierał elementów stosunku pracy w rozumieniu art. 22 § 1 k.p.

W ocenie Sądu strony wiązała umowa franczyzy. Umowa franchisingu jest umową nienazwaną, wykształconą w praktyce obrotu gospodarczego. Przez umowę franchisingu należy rozumieć dwustronną czynność prawną, w której jedna strona – franchisingodawca (inaczej organizator sieci) udziela drugiej stronie – franchisingobiorcy (uczestnikowi sieci) prawa posługiwania się tzw. pakietem franchisingowym przy sprzedaży określonych dóbr lub świadczeniu usług ostatecznym odbiorcom, zobowiązując się równocześnie do stałego udzielania mu pomocy, zaś franchisingobiorca zobowiązuje się do prowadzenia we własnym imieniu i na własny rachunek działalności gospodarczej objętej umową z wykorzystaniem pakietu franchisingowego, do poddania się w tym zakresie kontroli franchisingodawcy oraz do zapłaty umówionego wynagrodzenia (por. (...) Umowa franchisingu [w:] (...) (red.), Pozakodeksowe umowy handlowe, WPK 2018). Dopuszczalność zawarcia umowy franchisingu wynika z zasady swobody umów określonej w art. 353⁽¹⁾ k.c. Jak wynika z postanowienia § 2 ust. 1 umowy współpracy z dnia 2 marca 2015 roku, pozwana P. W. była zobowiązana do prowadzenia we własnym imieniu, na własną rzecz i ryzyko działalności handlowej w zakresie prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej pod marką (...) oraz (...). Z treści wskazanego postanowienia w powiązaniu z postanowieniami § 3 i 5 umowy jednoznacznie wynika, że powódka umożliwiła pozwanej korzystanie z własnej firmy, technologii oraz know-how, natomiast pozwana była zobowiązana do prowadzenia działalności handlowej pod marką powódki oraz poddała się kontroli powódki w tym zakresie. Zważywszy powyższe, wywieść należy, że strony pozostawały w stosunku cywilnoprawnym.

W dalszej kolejności Sąd uznał za konieczne odniesienie się do podniesionego przez pozwanych zarzutu przedawnienia. Pozwani jednakże nie wskazali, czy podniesiony przez nich zarzut przedawnienia dotyczy zobowiązania wekslowego, czy też wynikającego ze stosunku podstawowego. Rozważając ewentualne przedawnienie zobowiązania wekslowego należy mieć na uwadze treść art. 70 Prawa wekslowego, zgodnie z którym termin przedawnienia zobowiązania wekslowego wynosi 3 lata i liczony jest od dnia płatności weksla. Roszczenie z weksla in blanco, nie rozpoczyna zatem biegu do czasu wypełnienia weksla. W konsekwencji, przedawnienie roszczenia z weksla in blanco wręczonego bez wypełnienia daty płatności i bez zastrzeżeń, co do tej daty, rozpoczyna się z dniem płatności wpisanym na wekslu przez wierzyciela wekslowego. Zasady te dotyczą także roszczenia przeciwko poręczycielowi wekslowemu (art. 32 Prawa wekslowego) (por. wyr. SA w Krakowie z 15 września 2020 r., I ACa 538/19, LEX nr 3102171). Dzień płatności weksla gwarancyjnego wystawionego przez pozwaną P. W. w dniu 18 lutego 2015 roku przypadła na dzień 23 maja 2017 roku, zatem roszczenie z weksla ulegało przedawnieniu z upływem dnia 23 maja 2020 roku. Powódka jednakże w okresie biegu terminu przedawnienia skutecznie wytoczyła powództwo, co zgodnie z art.

123 § 1 pkt 1 k.c., skutkowało przerwaniem biegu terminu przedawnienia. Wobec powyższego, zarzut przedawnienia roszczenia wekslowego uznać należy za niezasadny.

Rozważając natomiast ewentualny zarzut przedawnienia roszczenia powódki ze stosunku podstawowego, należy w pierwszej kolejności zaznaczyć, że zarzut ten w postępowaniu nakazowym z weksla, może być rozważany jedynie jako zarzut wypełnienia weksla niezgodnie z deklaracją wekslową. Do przedawnienia roszczeń powódki z tytułu nienależytego wykonania umowy współpracy zastosowanie znajdzie art. 118 k.c. Roszczenie powódki związane jest z prowadzeniem przez nią działalności gospodarczej, a zatem termin przedawnienia roszczeń wynosi 3 lata. Roszczenie odszkodowawcze z tytułu nienależytego wykonania zobowiązania jest roszczeniem bezterminowym, a zatem, zgodnie z regulacją art. 120 § 1 k.c. termin przedawnienia roszczenia rozpoczyna bieg od dnia, w którym roszczenie stałoby się wymagalne, gdyby uprawniony podjął czynność w najwcześniejszym możliwym terminie. Wobec powyższego, uznać należy, że roszczenie powódki z tytułu nienależytego wykonania umowy w niniejszej sprawie stałoby się wymagalne najwcześniej z dniem stwierdzenia nieprzydatności towaru znajdującego się w przekazywanym sklepie. Wobec powyższego przyjąć należy, że roszczenie powódki stałoby się wymagalne najwcześniej z dniem 18 czerwca 2015 roku, a zatem uległoby przedawnieniu z upływem dnia 18 czerwca 2018 roku. Weksel natomiast został wypełniony przed upływem terminu przedawnienia, a tym samym zarzut przedawnienia roszczenia ze stosunku podstawowego, także uznać należy za bezzasadny.

Sąd natomiast uznał za zasadny zarzut podniesiony pozwany skierowany przeciwko zasadności wypełnienia weksla na wskazaną w nim kwotę z tytułu roszczenia odszkodowawczego za utracony towar. Ciężar dowodu w tym zakresie spoczywał na pozwany. Sąd uznał, że pozwani sprostali nałożonemu na nich ciężarowi dowodu i wykazali brak przesłanek uzasadniających wypełnienie weksla gwarancyjnego. Mając na uwadze zgromadzony materiał w sprawie, Sąd doszedł do wniosku, że brak jest możliwości ustalenia faktu rzeczywistego stanu zatowarowania sklepu w dniu jego przekazania powódce przez pozwaną. W ocenie Sądu, w szczególności faktu tego nie sposób wywieść z przedłożonych przez powódkę faktur oraz dokumentów WZ. Jak to już zostało podniesione powyżej dokumenty te stanowią dowód tego, że wskazany w nich towar został pozwanej wydany, jednakże nie wskazują, czy wymieniony w nich towar znajdował się na stanie sklepu w dniu jego przekazania. Dokumentem, który by wskazywał na rzeczywisty stan zatowarowania sklepu w dniu jego przekazania mógłby być protokół inwentaryzacji końcowej, który jednakże nie został złożony w toku postępowania. Sąd zatem nie miał możliwości ustalenia stanu zatowarowania sklepu w oparciu o inny dowód, niż przesłuchanie pozwanych. Przesłankami odpowiedzialności kontraktowej, zgodnie z art. 471 k.c. są: szkoda, działanie lub zaniechanie dłużnika oraz związek przyczynowy między szkodą a zachowaniem dłużnika. Pozwani w niniejszej sprawie skutecznie wykazali brak szkody po stronie powodowej na skutek wypowiedzenia umowy współpracy z dnia 2 marca 2015 roku ze skutkiem natychmiastowym. Zdezaktualizowanie jednej z przesłanek odpowiedzialności kontraktowej skutkuje bezzasadnością roszczenia, co z kolei prowadzi do oddalenia powództwa. Podstawą roszczenia powódki w niniejszej sprawie była utrata towaru z krótkim terminem przydatności na skutek wypowiedzenia umowy współpracy przez pozwaną ze skutkiem natychmiastowym. Sąd jest związany podstawą faktyczną wskazaną przez powoda. Orzeczenie w oparciu o inną podstawę faktyczną stanowi orzeczenie ponad żądanie w rozumieniu art. 321 § 1 k.c. Co więcej, wartość pozostawionego w sklepie towaru winna zostać uwzględniona przy rozliczeniu stron z tytułu wystawionych przez powoda faktur, które były wskazywane jako podstawa roszczenia.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, Sąd nie miał możliwości, w oparciu o dokumenty zaoficerowane przez powoda, zweryfikować prawidłowości rozliczenia przedstawionego przez powoda, a w konsekwencji prawidłowości wypełnienia spornego weksla.

Wobec powyższego, Sąd, na podstawie art. 493 § 4 k.p.c., uchylił nakaz zapłaty z weksla w postępowaniu nakazowym z dnia 20 września 2019 roku i oddalił w całości powództwo.

W pkt. II i III wyroku Sąd orzekł o kosztach procesu stosownie do treści art. 98 § 1 k.p.c. Powódka w całości przegrała sprawę, zatem zobowiązana jest do zwrotu w całości na rzecz pozwanych kosztów procesu. Na koszty procesu w sprawie w zakresie pozwanej P. W. (obecnie W.-S.) składają się: opłata od zarzutów od nakazu zapłaty w wysokości $\frac{3}{4}$ opłaty od pozwu, tj. 2.118 złotych oraz koszty zastępstwa procesowego w wysokości ustalonej na podstawie § 2 pkt

4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t. j. Dz. U. 2018, poz. 265), tj. 5.400 złotych. Na koszty procesu zasądzone od powódki na rzecz pozwanego T. S. składają się natomiast koszty zastępstwa procesowego w wysokości ustalonej na wyżej wskazanej podstawie, tj. 5.400 zł.

Mając na uwadze powyższe, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

Sygn. akt I C 1743/20

ZARZĄDZENIE

Dnia 27 maja 2021 roku

1. (...)

2. (...)

3. (...)

SSR Marek Jasiński